

1) Ἀχθοφόρος ἐνθ' ἄν. Συνών. *βασταγάρης*, *χαμάλης*. β) Μεταφ. βάνανσος, χυδαῖος Κεφαλλ. 2) Ὁ φορτωμένος ἵππος Λεξ. Δημητρ.

βαστάγα ἢ, ἄνδρ.

Πιθανῶς ἢ λ. σχετίζεται ἐτυμολογικῶς πρὸς τὸ *βαστάγι*.

1) Οἰκία ἐπιμήκης ἄνευ διαχωρισμάτων. 2) Μάνδρα ἐπιμήκης. Πβ. *βαστάγι* 12.

βάσταμα τό, *βάσταγμα* Θράκ. *βάσταγμαν* Πόντ. (Κερασ.) *βάσταμα* σύνθηθ. *βάσταμαν* Κύπρ. Πόντ. (Κερασ.) *βάστηγμα* πολλαχ. *βάστημα* Λεξ. Δημητρ. (λ. *βάσταγμα*) *βάστημ-μα* Εὐβ. (Κουρ.)

Ἐκ τοῦ ἀρχ. οὐσ. *βάσταγμα*.

1) Τὸ νὰ βαστάξῃ τις κατὰ σύνθηθ. καὶ Πόντ. (Κερασ.): *Δὲν κάνει καλὸ βάσταμα* (δὲν κρατεῖ καλῶς) σύνθηθ. β) Τὸ ὑπ' ἀνθρώπου ἢ ζώου βασταζόμενον φορτίον, τὸ ποσὸν ποῦ δύναται νὰ φέρῃ εἰς τὴν ράχιν τοῦ ἀνθρώπου ἢ ζώου Ἡπ. Στερελλ. (Αἰτωλ.) κ.ά.: *Φουριώθ' κ' ἔφριε ἓνα βάσταμα ξύλα Αἰτωλ.* γ) Τὸ σχοινίον μὲ τὸ ὁποῖον φέρει τις φορτίον Πελοπν. (Βασαρ.): *Μὲ τὸ βάσταμα τὰ πονογάγια φορτωμένη 'ς τοῖς πλάτες.* δ) Ὑποστήριγμα Κύπρ.

2) Ἀντοχή, στερεότης, δύναμις Ἰμβρ. Πελοπν. (Κάμπος Λακων.) Σκόπ.: *Κάθ' βάσταμα 'ς τὸν πάλιμα Σκόπ.* *Βάσταμα ἀπόκαμι αὐτὸ τὸν ζιβγάρ' τὰ παπούτσια, μπιζέρ' σα νὰ τὰ φουρῶ* (μπιζέρ' σα=βαρέθηκα) αὐτόθ. 3) Διάρκεια Λήμν.: *Βάσταμα πλὴν οἱ βουρξᾶδες φέτον, δὲ 'γροικῆσαι καλονκαίρ'.* 4) Προθεσμία Κύπρ. 5) Ὑπομονὴ Πόντ. (Κερασ.)

Πβ. *βασταμός*.

βασταμός ὁ, πολλαχ.

Ἐκ τοῦ ρ. *βαστάζω*, δι' ὃ ἰδ. *βαστώ*.

1) Τὸ νὰ δύναται τις νὰ ὑποφέρῃ, νὰ ἀνεχθῇ τι πολλαχ.: *Δὲν ἔχουν βασταμούς οἱ ἀγιάδες τοῦ Ἰόνιοι Νῆσ.* *Δὲν ἔχει βασταμούς ἢ πεῖνα αὐτόθ.* *Δὲν ἔχεις βασταμό Πελοπν.* (Μάν.) 2) Ἀντοχή, ἰσχύς Κεφαλλ. Ρόδ. κ.ά.: *Ἐφασ τόσο πολὺ κ' ἔχει ἀκόμη βασταμό Κεφαλλ.* 3) Περιορισμός, συγκράτημα πολλαχ.: *Αὐτὸς ἄμ' ἀρχινάει, δὲν ἔχει βασταμό. Μιλάει τόση ὥρα καὶ βασταμό δὲν ἔχει πολλαχ.* || Φρ. *Βασταμό τοῦ βασταμοῦ δὲν ἔχει* (δὲν ἠμποροῦν νὰ τὸν συγκρατήσουν) Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Πβ. *βάσταμα*.

βαστανιά ἢ, Ἡπ.

Ἐκ τοῦ ρ. *βαστάνω*, δι' ὃ ἰδ. *βαστώ*, καὶ τῆς καταλ. -ιά.

Φορτίον ἰδίως ξύλων.

βασταριά ἢ, ἀμάρι. *βαδταρκά* Κύπρ.

Ἐκ τοῦ ρ. *βαστάρω* καὶ τῆς καταλ. -ιά.

Ἡ βακτηρία ἐπὶ τῆς ὁποίας στηρίζεται τις διὰ νὰ βασίσῃ: *Ἐν' κοντσὸς ἰθαὶ παρπατεῖ μὲ τὲς βασταρκές.* Συνών. *δεκανίκι*, *πατερίτσα*.

βασταριάρις ἐπίθ. Σαλαμ.

Ἐκ τοῦ ρ. *βαστάρω* καὶ τῆς καταλ. -ιάρις.

1) Ὁ ἔχων ἰσχύν, ὁ ἀντέχων: *Αὐτὸς εἶναι βασταριάρις, βάλ' του βάρος.* *Αὐτὴ εἶναι βασταριάρα 'ς τὰ πόδια.* *Βασταριάτικο καῖκι-μουλάρι* κττ. 2) Ὁ διατηρούμενος ἐπὶ μακρὸν χρόνον: *Σταφύλι βασταριάτικο.*

βασταριό τό, Θεσσ. Κέρκ.

Ἐκ τοῦ ρ. *βαστάρω* καὶ τῆς καταλ. -ιό, καθὼς καὶ *βύσκιω-βύσκιό*, *τρέχω-τρεχίό* κττ.

Στήριγμα, ἔρεισμα: *Τεντών' τοῦ χέρ' σὰ βασταριό Θεσσ.* || Ἄσμ.

Κάνει τὰ χέρια βασταριό, ἀντρεϊώθη κι ἀσηκώθη Κέρκ.

βαστάρω Κρήτ.

Ἐκ τοῦ ρ. *βαστώ* κατὰ τὰ ἄλλα εἰς -άρω. Ἡ λ. καὶ παρὰ Φωσκ. Φορτοιν. 142 *«πῶς σὲ βαστάρει ἢ ψή σου;»* Ὑπομένω.

βασταχτά ἐπίρρ. πολλαχ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. *βασταχτός*.

1) Ἄνευ προσεγγίσεως εἰς τὸ ἔδαφος, μετεώρως, ἀνυψωμένα πολλαχ.: *Τὸν σήκωσαν τὸ μεθυμένο καὶ τὸν πῆγαν βασταχτά 'ς τὸ σπῖτι του.* Συνών. *ἀνάκουφα* 2, *ἀνακουφωτά*, *ἀνασηκωτά*. 2) Ἄνευ διακοπῆς, συνεχῶς πολλαχ.: *Τραγουδάει βασταχτά.* Συνών. *κρατητά*, *συγκρατητά*. 3) Ἀσφαλῶς, στερεῶς Πελοπν. (Αἰγ.): *Κράτει τὸ μπότι βασταχτά νὰ μὴ σοῦ πέση καὶ σπάση.*

βασταχτερός ἐπίθ. Κεφαλλ. *βαστακτερός* Σίφν.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. *βασταχτός* καὶ τῆς καταλ. -ερός.

Α) Κυριολ. 1) Ὁ ἀντέχων εἰς τὸ λύγισμα καὶ μὴ θραυόμενος Σίφν.: *Εἶναι βαστακτερὴ βέργα ἢ ἀλγαραξὶ* (ἀντέχει χρησιμοποιουμένη εἰς τὴν καλαθοπλεκτικήν). 2) Ὁ διατηρούμενος ἐπὶ μακρὸν χρόνον ἰδίως ἐπὶ καρπῶν Κεφαλλ. 3) Ὁ μὴ ὀριμάζων ἐγκαίρως Κεφαλλ.: *Βασταχτερὸ σταφύλι.*

Β) Μεταφ. 1) Ὑπομονητικὸς Κεφαλλ.: *Βασταχτερός ἄνθρωπος.* 2) Ἡμερος, πρῶτος Κεφαλλ.: *Βασταχτερὸ μονάρι.*

Πβ. *βασταγερός*.

βασταχτήρα ἢ, Πελοπν. (Κορινθ.) κ.ά.—Λεξ. Βλαστ.

Ἐκ τοῦ ρ. *βαστάζω*, δι' ὃ ἰδ. *βαστώ*, καὶ τῆς καταλ. -τήρα.

Βασταγαρξά 3, δ ἰδ.

βασταχτός ἐπίθ. πολλαχ.

Ἐκ τοῦ ἀρχ. ἐπιθ. *βαστακτός*.

1) Ὁ διὰ τῶν χειρῶν μετέωρος κρατούμενος πολλαχ.: *Τὸν πῆγαν τὸ μεθυμένο 'ς τὸ σπῖτι του βασταχτό.* Ἐφεραν τὸν ἄρρωστο βασταχτό. 2) Μεταφ. οἰκονόμος, φειδωλὸς Ἀττικ.: *Ὁ δεῖνα ἦταν βασταχτός κ' ἔγινε νοικοκύρις.* Συνών. καὶ ἀντίθ. ἰδ. ἐν λ. *ἀπλοχέρης* 1.

βαστώ, *βαστάζω* Ἡπ. Μεγίστ. Πόντ. (Κερασ.

Σταυρ.) κ.ά. *βαστάζω* Ἡπ. Τσακων. *βαστάχνω* Κύπρ. *βαστάγνω* Κύπρ. *βαστάνω* Νάξ. *βαστάν-νω* Κύπρ. *βασταίνω* Ζάκ. Κεφαλλ. Κρήτ. Πελοπν. (Μάν. κ.ά.) *βαστώ* κοιν. καὶ Ἀπουλ. (Καλημ.) Πόντ. (Κερασ. Οἶν. Σταυρ.) Ἀσιῶ Κάρι. Κάσ. κ.ά. *βαστοῦ* Σκυρ. *βασιάω* σύνθηθ. *βαστάων* πολλαχ. βορ. ἰδιωμ. καὶ Εὐβ. (Κουρ. Κύμ.) Πελοπν. (Ἀνδρῶς. Μεσσ. Πυλ. Τριφυλ.) Μέσ. *βασκειέμαι* Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Ἀόρ. ἐνεργ. *βάσταξα* καὶ *βάστηξα* κοιν. Ἀόρ. παθ. *βαστάχτηκα* καὶ *βαστήχτηκα* κοιν. Μετοχ. *βασταγμένος* καὶ *βαστηγμένος* πολλαχ. *βασταγμένους* καὶ *βαστηγμένους* Μακεδ. κ.ά. *βασταζόμενος* Ρόδ. κ.ά. *βασιστούμενος* Βιθυν. Θράκ. Σίφν. κ.ά. *βαστωμένο* Ἀπουλ. (Καλημ.)

Τὸ μεσν. *βαστώ*, ὁ ἐκ τοῦ ἀρχ. *βαστάζω*. Καὶ οἱ τύπ. *βαστάνω* καὶ *βασταίνω* μεσν. Πβ. Μαχαιρ. 1540 (ἐκδ. RDawkins) «οἱ πτωχοὶ οἱ Κυπριῶτες ὅπου βαστάνουν πολλὰ» καὶ Χρον. Μορ. στ. 4751 (ἐκδ. JSchmitt) «τοῦ πρίγκιπος τὸ φλάμουρον θέλω νὰ τὸ βασταίνω».

